



Кластери Србије  
[klasteri.merr.gov.rs](http://klasteri.merr.gov.rs)

Београд, 2008



Предности удруживања по принципу кластера показале су пуну вредност у развијеним земљама, као и у земљама у транзицији.



Млађан Динкић,  
министар економије и  
регионалног развоја

Један од модела повећања конкурентности предузећа који је широко прихваћен у развијеним земљама представља модел удруживања у кластере.

Повезивање образовања, науке и производње је неопходан услов привредног развоја и подстицања иновативних процеса. Освајање нових технологија, отварање нових радних места, излазак на нова тржишта без подршке институција је тешко оствариво. Привреда која жели успешан развој и добре пословне резултате мора да обезбеди услове за сарадњу сектора производње са научно-образовним и истраживачким институцијама. Као резултат те сарадње настају специфични облици удруживања предузећа у кластере који превазилазе локалне, регионалне и националне границе.

Подршка развоју кластера у Републици Србији има за циљ развијање конкурентних и иновативних предузећа која ће сутра бити спремна да се укључе у међународну тржишну утакмицу.

Министарство економије и регионалног развоја жели да овом брошуром представи резултате „Програма подршке развоју кластера“, као и кластере који су уз нашу подршку основани и данас успешно раде.

Министар економије и регионалног развоја

Млађан Динкић





## Политика развоја кластера у Европи:

Промовисање и институционална подршка развоју кластера, у оквиру регионалне, индустријске и иновационе политике у складу је са циљем Лисабонске стратегије да до 2010. године привреда Европске Уније постане најдинамичнија и најконкурентнија у свету.

У циљу креирања ефикасног амбијента за подршку развоја кластера у Европи, развијени су различити инструменти подршке:

I Инструменти подршке креирању кластерских политика на националном и регионалном нивоу

- **PRO INNO европска иницијатива** (PRO INNO Europe Initiative) омогућава транс-националну сарадњу на пољу развоја иновационих политика. Кроз ову иницијативу подржано је оснивање *Cluster Alliance*, платформе за подршку и усмеравање развоја националних и регионалних политика у циљу стварања водећих светских кластера у Европи.

[www.proinno-europe.eu](http://www.proinno-europe.eu)

- **Европска кластер опсерваторија** (European Cluster Observatory) представља сервис за креаторе политика развоја кластера, кластере и иновативна предузећа који омогућава приказ и праћење европских кластера, извештаја о националним и регионалним политикама и програмима кластера, студије случајева кластера и друга документа. Тренутно се прати еволуција 38 категорија кластера у 200 региона.

[www.clusterobservatory.eu](http://www.clusterobservatory.eu)

- **ERAWATCH** представља сервис за пружање информација о националним и регионалним иновационим политикама, учесницима, организацијама и програмима.

[www.cordis.europa.eu/erawatch/index.cfm](http://www.cordis.europa.eu/erawatch/index.cfm)

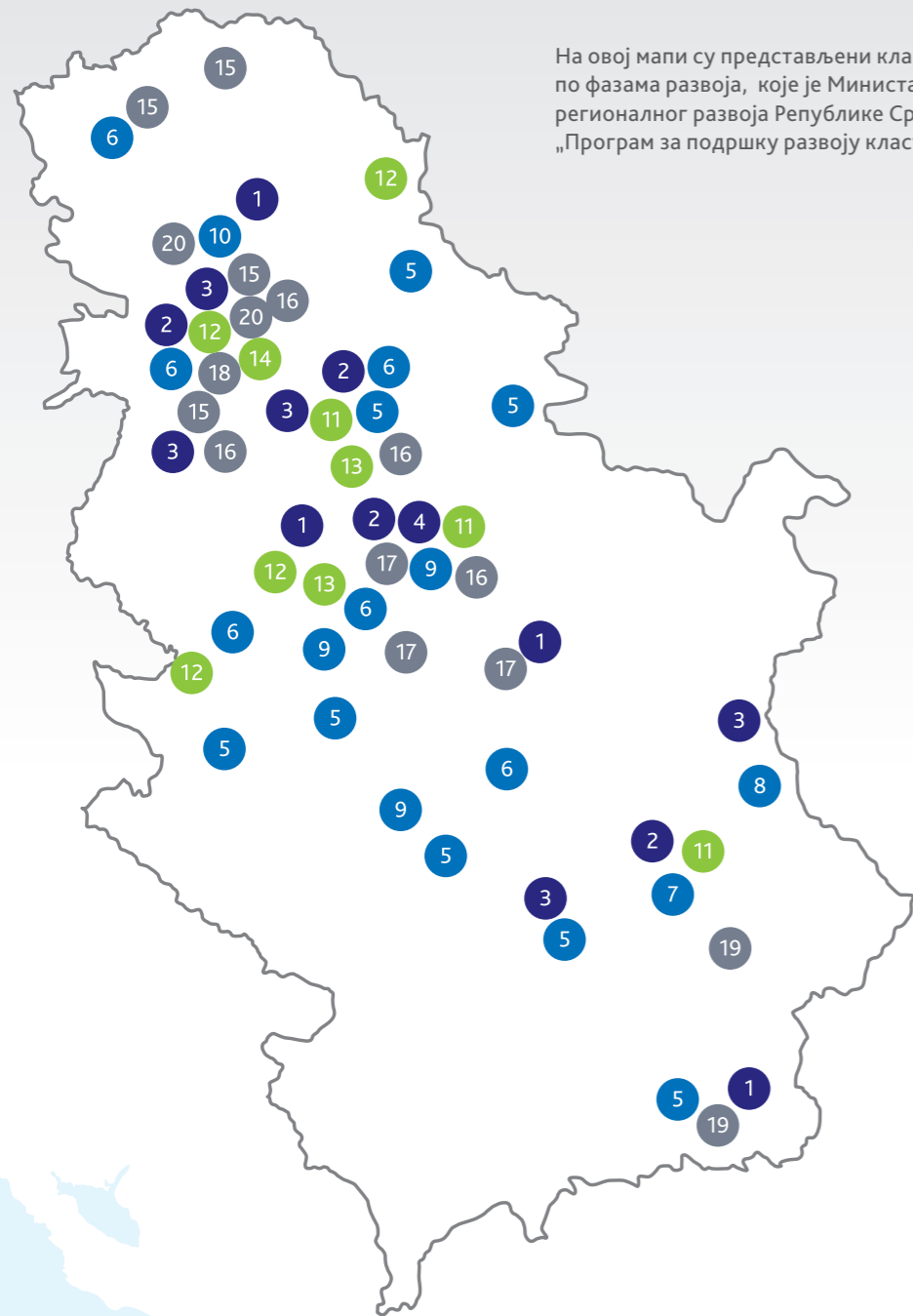
II Инструменти подршке за умрежавање кластера и релевантних кластерских организација у Европи

- **Европе INNOVA мрежа кластера** (Europe INNOVA cluster networks) обухвата 11 транс-националних мрежа кластера, са више од 200 учесника из јавног и приватног сектора у области традиционалне и *high-tech* индустрије. Циљ ове мреже је да јача сарадњу кластера кроз заједничке пројекте, омогући развој нових метода за управљање кластерима и предлаже мере за унапређење политика развоја кластера.

[www.europe-innova.org](http://www.europe-innova.org)

- **ФП7 програм**, категорија Капацитети, област Региони знања пружа могућност јачања истраживачких потенцијала европских региона кроз подршку развоја регионалних кластера оријентисаних на истраживање, укључивањем универзитета, истраживачких центара, предузећа и потпорних институција у рад кластера.

[www.cordis.europa.eu/fp7/capacities/regions-knowledge\\_en.html](http://www.cordis.europa.eu/fp7/capacities/regions-knowledge_en.html)



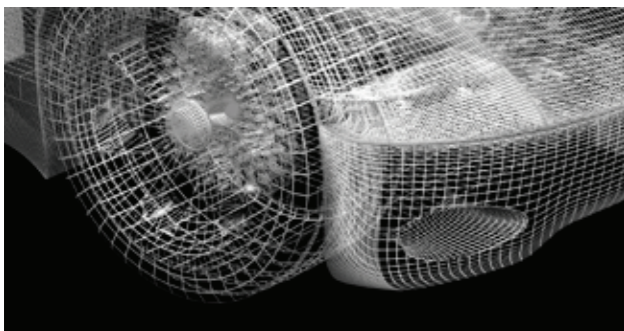
На овој мапи су представљени кластери класификовани по фазама развоја, које је Министарство економије и регионалног развоја Републике Србије подржало кроз „Програм за подршку развоју кластера“.

## Кластери Републике Србије класификовани по фазама развоја

- |   |  |
|---|--|
| 1 Аутомобилски кластер Србије – AC Serbia   | 11 Embedded.rs – кластер за интегрисане електронске системе  |
| 2 Српски софтверски кластер   | 12 Асоцијација за развој пословног, М.И.С.Е. и манифестационог туризма   |
| 3 Кластер БИПОМ – Балканско-црноморска Индустрија Пољопривредних Машина                     | 13 Кластер Медицинског Туризма   |
| 4 Шумадијски цвет – кластер произвођача цвећа   | 14 Туристички кластер Срем   |
| 5 Агенција за дрво – кластер дрвопрерађивача Србије   | 15 Први кластер пластике и амбалаже – ЈАТО   |
| 6 Галенит – кластер за организовано сакупљање и рециклажу истрошених батерија и акумулатора | 16 Фонд Еко круг – кластер за преузимање, паковање, прераду и трајно збрињавање електронског, индустријског и опасног отпада |
| 7 Грађевински кластер ДУНЂЕР Ниш  | 17 Netwood – кластер произвођача намештаја   |
| 8 Кластер произвођача обуће општине Књажевац  | 18 Кластер МЕМОС – удружење за унапређење конкурентности металских произвођача   |
| 9 Фонд Краљевски одмор – туристички кластер општине Краљево са околином                     | 19 Алко кластер јужне Србије – кластер произвођача грожђа, воћа, вина и ракије са подручја Јабланичког и Пчињског округа     |
| 10 Истар 21 – удружење за унапређење сарадње и развој туризма у Подунављу                   | 20 ПЕКОС – кластер пекарске производње   |

- 4 кластера III фазе - Раст и комерцијализација кластера
- 6 кластера II фазе - Рад кластера у почетном периоду организованог рада
- 4 кластера I фазе - Почетне иницијативе за повезивање по концепту кластера
- 6 кластера основаних уз подршку Министарства који самостално раде

AC Serbia је мрежа српских предузећа и установа које се баве производњом аутоделова и опреме за аутомобилску индустрију, односно услужним делатностима у тој области. Аутомобилски кластер је основан у новембру 2005. године уз подршку Владе Републике Србије и Немачког друштва за техничку сарадњу (GTZ).



**Циљ кластера** је да пружи својим чланицама подршку у процесу јачања конкурентности, остваривању профитабилног позиционирања у оквиру ланца добављача интернационалних произвођача аутомобила као и да посредно утиче на побољшање економске ситуације читаве бранше.

Број предузећа у кластеру:	22
Број научно-истраживачких и потпорних институција:	5
Број запослених:	8100
Укупан промет предузећа у кластеру:	140.000.000,00 ЕУР (2007)

#### Правци деловања кластера:

- **Квалификација/обука:** У сарадњи са домаћим и међународним институцијама реализоване су обуке/семинари из области: CATIA V5, Value Stream Mapping, Планирање квалитета.
- **Маркетинг:** Промоција кластера на међународним сајмовима (Equip Auto Paris, Automechanika, Хановерски сајам) и конференцијама (Automotive Supplier Region SEE, Automechanika i IHK Dortmund).
- **Интернационализација:** У сарадњи са кластерима из региона основана је регионална платформа кластера Automotive SEE.
- **Кооперација:** AC Serbia је партнерска организација у оквиру реализације УНИДО пројекта: "Унапређивање приступа међународном тржишту за произвођаче и добављаче у аутомобилској индустрији у Србији".
- **Стандардизација:** У 2009. години планирана је обука интерних ревизора за стандард квалитета ISO TS 16949 у сарадњи са GTZ-ом и USAID-ом.

#### Аутомобилски кластер Србије – AC Serbia

Дечанска 8/III, 11000 Београд  
Телефон: +381 11 323 9051  
Факс: +381 11 324 3535  
Е – mail адреса: office@acserbia.org.rs  
Интернет адреса: [www.acserbia.org.rs](http://www.acserbia.org.rs)

Контакт особа:  
Игор Вијатов, в.д. директор кластера  
Дејан Вратоњић, менаџер пројекта

Српски софтверски кластер (ССК) је пословно удружење за подршку развоја конкурентности произвођача софтвера. Основан је 2006. године уз подршку Владе Републике Србије (Министарства економије и регионалног развоја и Министарства за телекомуникације и информатичко друштво) и међународних организација: GTZ, USAID и SIPPO.



**Циљ кластера** је пружање подршке српском софтверском сектору за постизање успеха на међународном тржишту, праћењем тржишта, идентификацијом нових пословних прилика и дефинисањем стратегија и активности чланица кластера. На тај начин делује као катализатор за селекцију и избор главних области у којима на међународном тржишту могу да се примене иновативна решења и пословна експертиза.

Број предузећа у кластеру:	11
Број научно-истраживачких и потпорних институција:	4
Број запослених:	1200

#### Правци деловања кластера:

- Идентификовање иновативних производа и услуга усклађених са захтевима клијента.
- Проналажење искусних и поузданих партнера, са великим професионалним искуством.
- Успостављање чврстих и поверљивих пословних односа чланова ССК и њихових клијената.
- Преговарање у вези партнерских уговора са реномираним и светским познатим компанијама.
- Обезбеђивање тржишних анализа и ширење мреже пословних контаката у Србији.

#### Српски софтверски кластер

Волгина 15, 11000 Београд  
Телефон: +381 11 323 9051  
Факс: +381 11 324 3535  
Е – mail адреса: mjojanovic@ssc.rs  
Интернет адреса: [www.ssc.rs](http://www.ssc.rs)

Контакт особа:  
Марина Јовановић, менаџер за управљање пројектима

## Кластер БИПОМ – Балканско-црноморска Индустрија Пољопривредних Машина

Кластер БИПОМ је удружење за унапређивање конкурентности произвођача малих пољопривредних машина и опреме. Основан је у мају 2005. године.



**Циљ кластера** је стварање мреже произвођача изабраног асортимана пољопривредних машина, заснованог првенствено на италијанској технологији, која конкурентно сервисира локалне купце у Балканско-црноморском региону.

Број предузећа у кластеру:	15
Број научно-истраживачких и потпорних институција:	5
Број запослених:	701
Укупан промет предузећа у кластеру:	20.000.000,00 ЕУР

### Правци деловања кластера:

- Успостављена је сарадња са Удружењем произвођача пољопривредних машина "СОЈУЗАГРОМАШ" из Москве, комерцијално-производним системом "ОМИР" из Митишћа код Москве и производним предузећем ОАО "ЗАРЕМ" из Мајкопа.
- Успостављена је сарадња са Удружењем конструктора пољопривредних машина "УНАКОМА" из Рима-Италија.
- Започета је сарадња са тек основаним кластером произвођача пољопривредних машина "БИПОМ-М" из Битоља-Македонија.
- Успостављен је контакт са партнером из Белорусије и Удружењем фармера из Јерменије.
- Примењен је софтверски алат за инжењерско пројектовање САТИА који служи припреми домаћег патента воћарско-виноградске рото-фрезе за индустријску производњу.

### Кластер БИПОМ

Кнеза Вишеслава 70а, 11030 Београд  
Телефон: +381 11 254 2158  
Факс: +381 11 254 4096  
Е – mail адреса: [bipom\\_scg@yahoo.com](mailto:bipom_scg@yahoo.com)  
Интернет адреса: [www.bipom.org.rs](http://www.bipom.org.rs)

Контакт особа:  
Миливој Стојановић, директор кластера

## Шумадијски цвет – кластер произвођача цвећа

Кластер произвођача цвећа – Шумадијски цвет је удружење које окупља произвођаче цвећа и пратеће гране привреде. Основан је у децембру 2006. године.



**Циљ кластера** је да пружи подршку развоју сектора цвећарства у региону Шумадије и Поморавља. Такође помаже у дистрибуцији производа, набавци репроматеријала и едукацији чланова кластера.

Број предузећа у кластеру:	68
Број научно-истраживачких и потпорних институција:	3
Број запослених:	340
Укупан промет предузећа у кластеру:	350.000,00 ЕУР

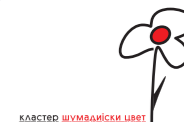
### Правци деловања кластера:

- Развој канцеларије кластера.
- Заједничка дистрибуција производа чланова кластера.
- Подизање стручних капацитета кроз едукацију чланова о новим технологијама узгајања цвећа и врстама цвећа.
- Територијално ширење кластера.
- Интернационализација и успостављање контаката са међународним партнерима.

### Шумадијски цвет - кластер произвођача цвећа

Краља Петра I, број 17, 34000 Крагујевац  
Телефон: +381 34 300 576  
Факс: +381 34 302 706  
Е – mail адреса: [sumadijskicvet@gmail.com](mailto:sumadijskicvet@gmail.com)  
Интернет адреса: [www.sumadijskicvet.com](http://www.sumadijskicvet.com)

Контакт особа:  
Симон Зечевић, директор кластера







## Агенција за дрво – кластер дрвопрерађивача Србије



Агенција за дрво - кластер дрвопрерађивача Србије основан је 2005. године. Окупља производна, трговинска и услужна предузећа у области прераде дрвета, Шумарски, Архитектонски, Грађевински и Економски факултет Универзитета у Београду, Институт за испитивање материјала, Заједницу средњих дрво-прерађивачких школа Србије итд.



**Циљ кластера** је повећање конкурентности и извоза дрвне индустрије и индустрије намештаја Републике Србије.

### Правци деловања кластера:

- Промоција кластера на међународним сајмовима, конференцијама, стручним скуповима и радионицама у земљи и иностранству.
- Реализација пројекта "Иновативно дрвно-индустријско предузеће" у три предузећа из кластера и спроведена три Конкурса за дизајн намештаја за студенте и ђаке.
- Креиран информациони систем "Кластер-ДП".
- Организована Регионална конференција о дрвно-индустријским кластерима у Београду.
- Формирана Мрежа дрвно-индустријских кластера Средње и Југоисточне Европе; Агенција за дрво тренутно председава мрежом.

### Агенција за дрво

Вилине воде бр. 6, 11000 Београд  
Телефон: +381 11 339 2473  
Факс: +381 11 321 7494  
Е – mail адреса: office@agencijazadrvo.rs  
Интернет адреса: [www.agencijazadrvo.rs](http://www.agencijazadrvo.rs)

Контакт особа:  
др Здравко Поповић, директор кластера

Број предузећа у кластеру:	107
Број научно-истраживачких и потпорних институција:	6
Број запослених:	5000
Укупан промет предузећа у кластеру:	85.000.000,00 ЕУР



## Галенит – кластер за организовано сакупљање и рециклажу истрошених батерија и акумулатора

Кластер Галенит, основан 2007. године, делује на територији Републике Србије, окупљајући предузећа и потпорне институције у области организованог сакупљања и рециклаже истрошених батерија и акумулатора.



**Циљ кластера** је подршка развоју и промоцији организованог сакупљања и еколошки безбедној рециклажи истрошених батерија и акумулатора, реализација потенцијала за повећање броја радних места и продуктивности у овој привредној грани, као и додатна едукација стручне и шире јавности.

### Правци деловања кластера:

- Израда студије „Модел система организованог сакупљања отпадних акумулатора“ и нацрта пројекта за њену имплементацију.
- Израда студија о могућностима запошљавања у сектору, моделима проширења кластера и развоја ПР стратегије кластера.
- Информисање јавности кроз едукативну кампању, едукација референата заштите животне средине и едукација сакупљача секундарних сировина.
- Креирање интегрисане базе информација и докумената кластера - Базе знања кластера, креирање мултимедијалних презентација чланица и кластера.
- Активности на интернационалном промовисању кластера и повезивање са сродним асоцијацијама у иностранству.

Број предузећа у кластеру:	13
Број научно-истраживачких и потпорних институција:	3
Број запослених:	1200
Укупан промет предузећа у кластеру:	350.000.000,00 ЕУР

### Галенит – кластер за организовано сакупљање и рециклажу истрошених батерија и акумулатора

Немањина 4/VI, 11000 Београд  
Телефон: +381 64 353 5000  
Факс: +381 11 304 9700  
Е – mail адреса: info@galenit.org.rs  
Интернет адреса: [www.galenit.org.rs](http://www.galenit.org.rs)

Контакт особа:  
Небојша Ђорђевић, председник УО



## Грађевински кластер ДУЊЂЕР Ниш

Грађевински кластер ДУЊЂЕР је удружење грађана, основано 2007. године у Нишу, као непрофитна организација. Кластер окупља инвеститоре, извођаче и подизвођаче грађевинских радова, пројектне бироје, произвођаче грађевинског материјала и опреме, четири факултета и потпорне институције. Кластер послује на територији нишког региона са тенденцијом продора на тржиште Швајцарске (HOLCIM), Казахстана, Италије и Немачке.



**Циљ кластера** је унапређење грађевинске делатности у нишком региону и приближавање квалитета градње светским стандардима у складу са најбољим традицијама српског градитељства кроз развој људских ресурса, информационо обједињавање, стручне едукације и технолошки развој.

### Правци деловања кластера:

- Креирање базе података свих дипломираних инжењера грађевине и архитектуре од оснивања нишког ГАФ-а до данас (3000).
- Израђен Интернет сајт кластера ДУЊЂЕР - [www.dundjer.co.rs](http://www.dundjer.co.rs), преко кога се прате све активности кластера.
- Формирање Едукативно-развојно-информатичког центра кластера (ЕРИЦ) за потребе едукације из области инжењерске информатике.
- Информатичко обједињавање чланица кластера посредством Virtual Private Network (VPN) уз пружање ON LINE консултација и приступа базама података некретнина, материјала, радне снаге и инжењера.
- Преквалификација радне снаге за дефицитарна занимања и њихово запошљавање унутар кластера.

### Грађевински кластер ДУЊЂЕР

Рајићева 30а, 18000 Ниш  
Телефон: +381 18 522 812  
Факс: +381 18 248 884  
Е – mail адреса: [klaster\\_dundjer@yahoo.com](mailto:klaster_dundjer@yahoo.com)  
Интернет адреса: [www.dundjer.co.rs](http://www.dundjer.co.rs)

Контакт особа:  
Биљана Аврамовић, директор кластера

Број предузећа у кластеру:	53
Број научно-истраживачких и потпорних институција:	6
Број запослених:	1226
Укупан промет предузећа у кластеру:	1.580.325,00 ЕУР

## Кластер произвођача обуће општине Књажевац

Кластер произвођача обуће општине Књажевац је удружење предузетника општине Књажевац у области обућарске индустрије. Основан је 2007. године.



**Циљ кластера** је повећање производње, запослености и извоза, брендирање производа у области обућарске индустрије, што би допринело смањењу сиромаштва и повећању економског развоја у региону.

### Правци деловања кластера:

- Отварање представништва кластера у већим градовима Србије, посебно у Нишу.
- Наступи на изложбама, сајмовима и промоцијама (Сајам текстила, коже и обуће у Београду, „Бизнис база“ у Београду).
- Организовање сајма коже и обуће и VI сајма предузетништва „PRVISI“ у Књажевцу.
- Размена искуства са произвођачима исте делатности из развијених земаља као и преузимање примера добре праксе.

Број предузећа у кластеру:	16
Број научно-истраживачких и потпорних институција:	4
Број запослених:	190
Укупан промет предузећа у кластеру:	1.875.000,00 ЕУР

### Кластер произвођача обуће општине Књажевац

Трг Ослобођења 1, 19350 Књажевац  
Телефон: +381 19 731 379  
Факс: +381 19 731 379  
Е – mail адреса: [oupknjazevac@nadlanu.com](mailto:oupknjazevac@nadlanu.com)  
Интернет адреса: [www.klasterobucara.com](http://www.klasterobucara.com)

Контакт особа:  
Јован Исаков, председник Удружења



## Фонд Краљевски одмор – туристички кластер општине Краљево са околином



Туристички кластер општине Краљево са околином – Краљевски одмор је удружење предузећа која се баве поспешивањем развоја регионалног туризма. Основан је 2008. године.



**Циљ кластера** је да искористи конкурентске предности региона и понуди квалитетан туристички производ који ће допринети развоју туризма кроз већи број посетилаца и отварање нових радних места у туризму.

### Правци деловања кластера:

- Промоција кластера на сајмовима, конференцијама и стручним скуповима у земљи и иностранству.
- Припрема едукативних програма за чланице кластера (реализовано је 15 радионица са чланицама и потенцијалним чланицама кластера).
- Урађен је Интернет сајт кластера - [www.kraljevskiodmor.com](http://www.kraljevskiodmor.com) и израђено је идејно графичко решење кластера Краљевски одмор.
- Покривање свих значајних туристичких знаменитости са сигнализацијом.
- Прикључење чланица кластера на резервационе системе на Интернету.

### Фонд Краљевски одмор

Цара Лазара 49, 36000 Краљево  
Телефон: +381 36 320 600  
Е – mail адреса: [tvnavigator@gmail.com](mailto:tvnavigator@gmail.com)  
Интернет адреса: [www.kraljevskiodmor.com](http://www.kraljevskiodmor.com)

Контакт особа:  
Александар Пантелић, директор кластера

Број предузећа у кластеру:	11
Број научно-истраживачких и потпорних институција:	3
Број запослених:	1000
Укупан промет предузећа у кластеру:	16.521.481,00 ЕУР

## Истар 21 – удружење за унапређење сарадње и развој туризма у Подунављу



Кластер „Истар 21“ је удружење субјеката туристичке привреде и институција/организација заинтересованих за развој туризма на подручју Подунавља. Основан је 2008. године и покрива регион целокупног тока Дунава кроз Републику Србију.



**Циљ кластера** је повезивање пружалаца туристичких услуга као и осталих актера како би се креирао аутентичан туристички производ дуж Дунава, атрактиван за домаће и стране туристе. Циљ чланова кластера је подизање квалитета услуге, промоција кроз заједничко представљање и повећање туристичког промета и профита свих чланица.

### Правци деловања кластера:

- Формирање заједничког туристичког производа кластера „Истар 21“.
- Промоција кластера и чланица кластера на сајмовима туризма у земљи и иностранству.
- Израда Интернет сајта кластер „Истар 21“.
- Креирање базе података кластера „Истар 21“.
- Припрема едукативних програма за чланице кластера у циљу успостављања стандарда и подизања квалитета услуге.

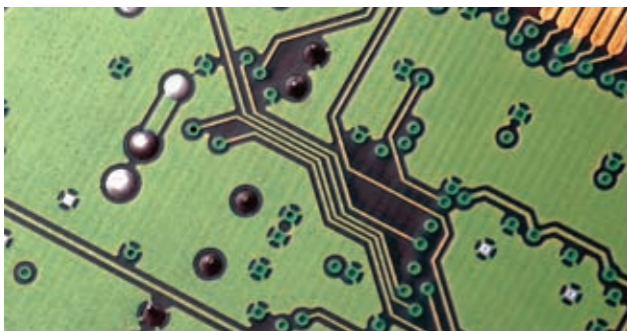
Број предузећа у кластеру:	14
Број научно-истраживачких и потпорних институција:	7
Број запослених:	228
Укупан промет предузећа у кластеру:	3.014.932,00 ЕУР

### Истар 21 – удружење за унапређење сарадње и развој туризма у Подунављу

Пашићева 7, 21000 Нови Сад  
Телефон: +381 21 472 4088  
Факс: +381 21 662 4823  
Е – mail адреса: [bmarceta@magelan.rs](mailto:bmarceta@magelan.rs)  
Интернет адреса: [www.vojvodinatourism.org.yu](http://www.vojvodinatourism.org.yu)  
[www.visitserbia.org](http://www.visitserbia.org)

Контакт особа:  
Биљана Марчета, секретар кластера

Кластер за интегрисане електронске системе "Embededd.rs" је нова иницијатива покренута током 2008. године. Идеја водиља је јачање индустрије произвођача и дизајнера, embedded технологија (интегрисаних електронских система) у Републици Србији.



Привредна друштва, образовне и истраживачке институције које се баве или своје пословање заснивају на поменутиим технологијама су тренутно слабо повезане, тако да је простор за деловање кластера изузетно велики.

**Циљ кластера** је популаризација професије и унапређење сарадње са образовним и истраживачким институцијама, које треба да послуже као база за будућност и да кроз унификацију пословних процеса и подизање нивоа квалитета пруже одговор на захтеве тржишта.

### Правци деловања кластера

- Утврђивање тренутног стања у индустрији – скоро не постоји размена информација и сарадња на решавању заједничких проблема.
- Припремање стратегије интернационализације индустрије – организована је посета сајму Електроника 2008 у Минхену како би се ефикасно дошло до информација од значаја.
- Креирање визуелног идентитета кластера – креиран је визуелни идентитет у складу са основним идејама кластера.
- Израда Интернет сајта кластера - [www.embedded.rs](http://www.embedded.rs).

### Embedded.rs

Рузвелтова 1а, 11000 Београд  
Телефон: +381 11 337 0952 лок. 108  
Факс: +381 11 337 0952  
Е – mail адреса: [vukasin.pejovic@embedded.rs](mailto:vukasin.pejovic@embedded.rs)  
Интернет адреса: [www.embedded.rs](http://www.embedded.rs)

Контакт особа:  
Вукашин Пејовић, кластер менаџер

Број предузећа у кластеру:	9
Број научно-истраживачких и потпорних институција:	3
Број запослених:	150
Укупан промет предузећа у кластеру:	10.000.000,00 ЕУР

Кластер „Асоцијација за развој пословног, М.И.С.Е. и манифестационог туризма“ представља удружење субјеката туристичке привреде, малих и средњих предузећа и институција/ организација заинтересованих за развој пословног и манифестационог туризма на подручју Војводине.



**Циљ кластера** је унапређење туристичке понуде Војводине са аспекта развијања пословног, М.И.С.Е. (Meetings, Incentives, Conventions and Exhibitions) и манифестационог туризма, боља међусобна комуникација чланица кластера, јединствени наступ на тржишту кроз повезивање свих субјеката заинтересованих за укључење у понуду пословног, М.И.С.Е. и манифестационог туризма.

### Правци деловања кластера:

- Анализа постојеће понуде пословног, М.И.С.Е. и манифестационог туризма.
- Израда Стратегије развоја пословног, М.И.С.Е. и манифестационог туризма.
- Омасовљавање чланства кластера.
- Заједничка промоција и тржишни наступ.
- Конкурисање на домаћим и међународним пројектима.

Број предузећа у кластеру:	11
Број научно-истраживачких и потпорних институција:	3
Број запослених:	120
Укупан промет предузећа у кластеру:	1.000.000,00 ЕУР

### Асоцијација за развој пословног, М.И.С.Е. и манифестационог туризма

Краља Александра 14, 21000 Нови Сад  
Телефон: +381 21 661 1944  
Факс: +381 21 661 1944  
Е-mail адреса: [bonvoyage@sbb.co.yu](mailto:bonvoyage@sbb.co.yu)

Контакт особа:  
Олга Драшковић, члан УО кластера  
Наташа Павловић, члан Надзорног одбора кластера



## Кластер Медицинског Туризма

Кластер Медицинског туризма планира да окупи све заинтересоване државне и приватне субјекте из бранше медицинских и туристичких услуга - бање, болнице, клинике, институте, ординације, хотеле, туристичке агенције, ресторане, и остале учеснике чије су услуге прилагођене страним гостима.



### Правци деловања кластера:

- Унапређење и развој понуде медицинског туризма Србије.
- Усклађивање са ЕУ стандардима у изградњи институција и легислативе у области медицинског туризма и анализа и планирање развоја медицинског туризма Србије.
- Израда брошуре, водича и on-line базе података са понудом медицинског туризма на територији Републике Србије.
- Организовање конференције медицинског туризма.
- Побољшање међународног угледа земље и промоција домаће понуде медицинског туризма на специјализованим сајмовима и конференцијама и улазак у међународне Асоцијације медицинског туризма.



**Циљ кластера** је да маркетиншки позиционира Републику Србију као дестинацију медицинског туризма и понуди своје високо професионалне услуге свима онима који активно траже информације о медицинском третману у иностранству.

Број предузећа у кластеру:	19
Број научно-истраживачких и потпорних институција:	4

**Кластер Медицинског Туризма**  
Маршала Бирјузова 47а, 11000 Београд  
Телефон: + 381 63 458 143  
E-mail адреса: amtsrbija@gmail.com

Контакт особа:  
Славица Гаврић, менаџер кластера  
Марина Мајкић, секретар кластера

## Туристички кластер Срем

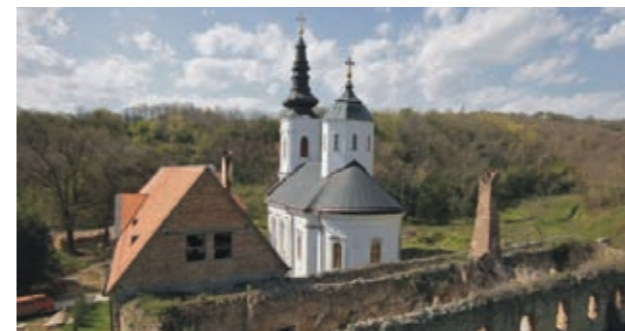
Туристички кластер Срем је иницијатива настала са намером да се кроз подршку развоју етно, еко, сеоском, ловном, манифестационом и свим другим облицима рецептивног туризма у Срему подстакне формирање и развој туристичког производа Срема и обезбеде услови за прихват туриста, домаћих и страних.

Turistički klaster  
SREM



### Правци деловања кластера:

- Увођење стандарда према захтевима ЕУ како би се испунили сви неопходни услови за пружање услуга врхунског квалитета.
- Оrientsација кластера на организацију излета и промоцију туристички атрактивних садржаја региона Срем.
- Промоција здраве хране и домаће кухиње карактеристичне за Срем у којој су заступљена три сремска брeнда: мангулица, сремски пуж и сремска теста (и колачи).
- Развој прекограничне сарадње са сличним организацијама, са посебним акцентом на промовисање домаћег туристичког производа, размену искустава, подстицање туристичког промета са циљем повећања броја страних туриста у Срему.



**Циљ кластера** је стварање респектабилне конкурентске позиције рецептивног туризма Срема, развојем малих и средњих предузећа из угоститељства, туризма и комплементарних делатности у функцији јачања одрживог регионалног развоја.

Број предузећа у кластеру:	20
Број научно-истраживачких и потпорних институција:	3

**Туристички кластер Срем**  
Тивол Л2/1/8, 22400 Рума  
Телефон: +381 63 871 1124  
Факс: +381 22 475 999  
E – mail адреса: Sremtours@nadlanu.com

Контакт особа:  
Душка Давидовић, менаџер кластера



## Први кластер пластике и амбалаже – ЈАТО

Кластер ЈАТО је непрофитно пословно удружење прерађивача пластике, произвођача амбалаже и рециклажних центара који имају заједнички циљ да тржишту понуде бољи и квалитетнији производ него конкуренција. Основан је у јуну 2004. године на територији Војводине.



15



**Циљ кластера** је ефикасније и рационалније пословање кроз стандардизацију производње чиме се стварају квалитетни производи који ће бити конкурентни на домаћем и иностраном тржишту.

Број предузећа у кластеру:	15
Број научно-истраживачких и потпорних институција:	5
Број запослених:	1030

### Правци деловања кластера:

- Успостављање и развој сарадње са италијанским индустријским дистриктами у оквиру ГИФИП пројекта.
- Учешће у пројекту ТИМЕА из области заштите животне средине у оквиру европског програма ТЕМПУС, који има за циљ да припреми институције за нове технологије заштите животне средине. У реализацији Пројекта учествују Технолошки факултет из Беча као и факултети техничких наука из Новог Сада, Братиславе, Кошице, Љубљане и Београда.
- Успостављање сарадње са првим мађарским кластером технологије паковања OMNIPACK за учешће на пројекту примене биополимера у производњи фолија и кеса које се после употребе саморазграђују на отвореном простору. На тај начин би се решили проблеми које ти производи стварају на очување животне средине.
- Укључивање кластера у европску регионалну сарадњу у оквиру евро-регије ДКМТ и улазак кластера на европско тржиште.

**Први кластер пластике и амбалаже - ЈАТО**  
Трг цара Јована Ненада 15, 24000 Суботица  
Телефон: + 381 24 554 888  
Е – mail адреса: office@jato.org.yu  
Интернет адреса: [www.jato.org.yu](http://www.jato.org.yu)

Контакт особа:  
Зоран Пакашки, директор кластера

## Фонд Еко круг – кластер за преузимање, паковање, прераду и трајно збрињавање електронског, индустријског и опасног отпада

Кластер Фонд Еко круг је стручна, неполитичка и непрофитабилна организација која окупља предузећа из области прикупљања, рециклаже и прераде секундарних сировина (нарочито електронских и електричних, погодних за даље коришћење или прераду) са циљем унапређења општег стања у области делатности. Основан је 2006. године и послује на целој територији Републике Србије.



16



**Циљ кластера** је обезбеђивање системског приступа третману електронског и електричног отпада, развој и освајање нових технологија у поступању са техногеним материјалима и њихов пласман у домаћој индустрији, превенција загађења животне средине расутих електронским и електричним отпадом и подизање свести у друштву о потреби правилног поступања са секундарним сировинама.

Број предузећа у кластеру:	6
Број научно-истраживачких и потпорних институција:	2
Број запослених:	350
Укупан промет предузећа у кластеру:	8.750.000,00 ЕУР

### Правци деловања кластера:

- Креирана је база података предузећа, која се баве рециклажом отпада у Републици Србији.
- Издате су књиге „Управљање WEEE отпадом“ и „Батерије – опасан отпад“.
- Организована је конференција кластера „Еко круг“ на тему решавања проблема преузимања, паковања, прераде и трајно збрињавања електронског и индустријског отпада.
- Истраживање потреба и потенцијала тржишта секундарних сировина Србије, развој савремених поступака у менаџменту секундарних сировина и технолошких поступака.
- Учешће у изради правне регулативе у области сакупљања, рециклаже и прераде секундарних сировина, као и усклађивање поступака са европским стандардима.

**Фонд Еко круг**  
Књегине Зорке 24, 11000 Београд  
Телефон: +381 11 241 7433  
Е – mail адреса: office@ekokrug.org.yu  
Интернет адреса: [www.ekokrug.org.yu](http://www.ekokrug.org.yu)

Контакт особа:  
др Павле Хаџић, в.д. директор кластера



**Циљ кластера** је да промовише иновативност и повећа конкурентност малих и средњих предузећа у сектору производње намештаја на територији Шумадије и Поморавља, кроз стварање иновативних пословних мрежа које би омогућиле сарадњу, трансфер знања и подизање компетентности предузећа.

**Правци деловања кластера:**

- Креирана је база података свих произвођача намештаја и пратећих делатности са територије Шумадије и Поморавља.
- Формиран је услужни центар кластера, чије су услуге: пословно информисање, стручни и правни савети, административно - техничка подршка и пословно повезивање.
- Наступ кластера произвођача намештаја „Netwood“ на сајму намештаја у Београду.





## Алко кластер јужне Србије - кластер произвођача грожђа, воћа, вина и ракије са подручја Јабланичког и Пчињског округа

Алко кластер јужне Србије је пословно стручна, интересна, непрофитна и струковна организација произвођача грожђа, воћа, вина и ракије са подручја Јабланичког и Пчињског округа, као и других правних и физичких лица, заинтересованих за производњу алкохолних и безалкохолних пића и њима комплементарних производа. Основан је 2006. године.



**Циљ кластера** је организована производња алкохолних и безалкохолних пића у потпуном репро – ланцу на регионалном нивоу, ради стварања услова за високо позиционирање на домаћем и иностраном тржишту и јачање конкурентности кластера и чланица кластера на основу испуњености стандарда, динамике производње, испоруке и квалитета производа.

### Правци деловања кластера:

- Опремљена је канцеларија кластера и обезбеђен функционалан рад кластера (запослен координатор и оформљене су радне групе за имплементацију пројеката).
- Израђен је Интернет сајт са подацима о чланицама кластера и најважнијим пројектима.
- Урађен је промотивни материјал кластера (каталог производа, брошура и филм).
- Креирана је база података чланица кластера и потенцијалних ино – партнера.
- У току су припреме за сертификацију производа чланица кластера и имплементацију HACCP система.

### Алко кластер јужне Србије

Стојана Љубића 12, 16000 Лесковац  
Телефон: +381 16 250 964, 063 645 601, 064 172 0789  
Факс: +381 11 250 964  
Е – mail адреса: [alco@alcocluster.org](mailto:alco@alcocluster.org)  
Интернет адреса: [www.alcocluster.org](http://www.alcocluster.org)

Контакт особа:  
Милорад Стајковић, в.д. директор,  
Ана Гроздановић, стручни сарадник

Број предузећа у кластеру:	6
Број научно-истраживачких и потпорних институција:	10
Број пољопривредних газдинства:	36
Број запослених:	622

## ПЕКОС – кластер пекарске производње

Кластер „ПЕКОС“ је мрежа предузећа за производњу пекарских производа и образовних институција задужених за подршку (сировине, транспорт, маркетинг, едукацију) рада и развоја кластера. Кластер „ПЕКОС“ је основан 2008. године.



**Циљ кластера** је пружање подршке чланицама кластера у процесу јачања конкурентности и остваривању профитабилног позиционирања на домаћем и иностраном тржишту.

### Правци деловања кластера:

- Успостављање чврстих и поверљивих пословних односа чланица кластера и њихових клијената.
- Идентификовање иновативних производа усклађених са захтевима клијента.
- Учествовање на манифестацијама прехранбене индустрије: Фестивал Хлеба и Сајам туризма у Новом Саду.
- Увођење стандарда код производних чланица кластера.
- Креирана је база података о произвођачима пекарских производа и млиновима у Војводини.

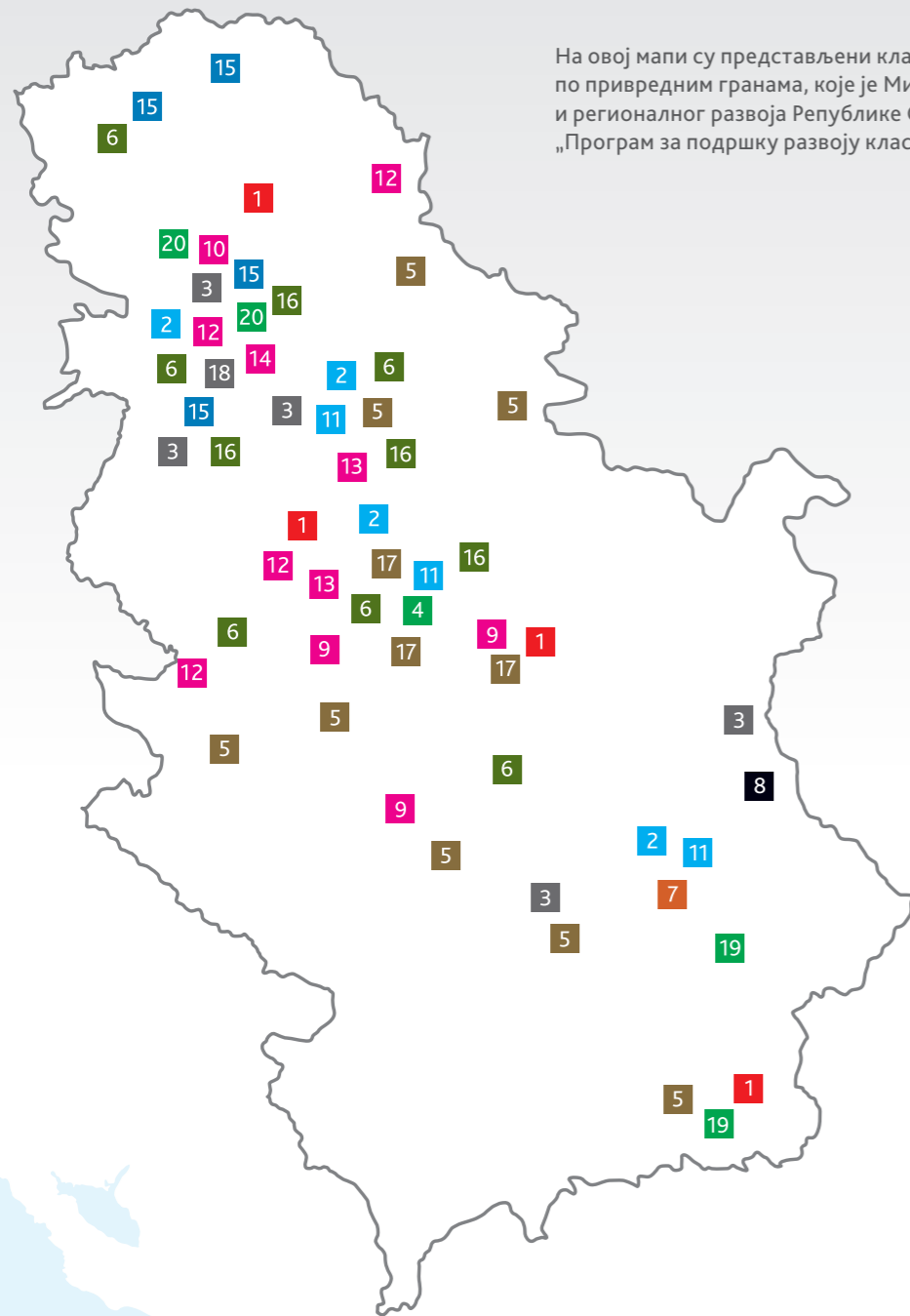
Број предузећа у кластеру:	20
Број научно-истраживачких и потпорних институција:	3
Број запослених:	200

### ПЕКОС – кластер пекарске производње

Трг Марије Трандафил 14, 21000 Нови Сад  
Телефон: +381 21 662 2213  
Факс: +381 21 662 2213  
Е – mail адреса: [zandomns@eunet.yu](mailto:zandomns@eunet.yu)

Контакт особа:  
Вељко Анђелић, менаџер кластера





На овој мапи су представљени кластери класификовани по привредним гранама, које је Министарство економије и регионалног развоја Републике Србије подржало кроз „Програм за подршку развоју кластера“.

## Кластери Републике Србије класификовани по привредним гранама

### Пољопривредна и прехранбена индустрија:

- 19** Алко кластер јужне Србије – кластер произвођача грожђа, воћа, вина и ракије са подручја Јабланичког и Пчињског округа
- 20** ПЕКОС – кластер пекарске производње
- 4** Шумадијски цвет – кластер произвођача цвећа

### Метало – прерађивачка индустрија:

- 3** Кластер БИПОМ – Балканско-црноморска Индустрија Пољопривредних Машина
- 18** Кластер МЕМОС – удружење за унапређење конкурентности металских произвођача

### Аутомобилска индустрија:

- 1** Аутомобилски кластер Србије – AC Serbia

### Дрвно – прерађивачка индустрија:

- 5** Агенција за дрво – кластер дрвопрерађивача Србије
- 17** Netwood – кластер произвођача намештаја

### Хемијска индустрија (индустрија производа од пластичних материјала):

- 15** Први кластер пластике и амбалаже – ЈАТО

### Индустрија коже и обуће:

- 8** Кластер произвођача обуће општине Књажевац

### Индустрија рециклаже/делатност сакупљања и прераде индустријског отпада:

- 6** Галенит – кластер за организовано сакупљање и рециклажу истрошених батерија и акумулатора
- 16** Фонд Еко круг – кластер за преузимање, паковање, прераду и трајно збрињавање електронског, индустријског и опасног отпада

### ИТ индустрија:

- 11** Embedded.rs – кластер за интегрисане електронске системе
- 2** Српски софтверски кластер

### Грађевинарство:

- 7** Грађевински кластер ДУНЂЕР Ниш

### Туризам:

- 10** Истар 21 – удружење за унапређење сарадње и развој туризма у Подунављу
- 14** Туристички кластер Срем
- 9** Фонд Краљевски одмор – туристички кластер општине Краљево са околином
- 12** Асоцијација за развој пословног, М.И.С.Е. и манифестационог туризма
- 13** Кластер Медицинског туризма

## Корисни линкови

Министарство економије и регионалног развоја

[www.merr.sr.gov.yu](http://www.merr.sr.gov.yu)

Републичка агенција за развој малих и средњих  
предузећа и предузетништва

[www.sme.sr.gov.yu](http://www.sme.sr.gov.yu)

Агенција за страна улагања и промоцију извоза - SIEPA

[www.siepa.gov.rs](http://www.siepa.gov.rs)

Агенција за осигурање и финансирање извоза - AOFI

[www.aofi.co.yu](http://www.aofi.co.yu)

Фонд за развој Републике Србије

[www.fondzarazvoj.sr.gov.yu](http://www.fondzarazvoj.sr.gov.yu)

Привредна комора Србије

[www.pks.komora.net](http://www.pks.komora.net)

PRO INNO европска иницијатива  
(PRO INNO Europe Initiative)

[www.proinno-europe.eu](http://www.proinno-europe.eu)

Европска кластер опсерваторија  
(European Cluster Observatory)

[www.clusterobservatory.eu](http://www.clusterobservatory.eu)

ERAWATCH

[www.cordis.europa.eu/erawatch/index.cfm](http://www.cordis.europa.eu/erawatch/index.cfm)

Европе INNOVA мрежа кластера  
(Europe INNOVA cluster networks)

[www.europe-innova.org](http://www.europe-innova.org)

Програм за конкурентност и иновативност (CIP)

[www.ec.europa.eu/cip](http://www.ec.europa.eu/cip)

ФП7 програм

[www.cordis.europa.eu/fp7/capacities/regions-knowledge\\_en.html](http://www.cordis.europa.eu/fp7/capacities/regions-knowledge_en.html)



Република Србија

**МИНИСТАРСТВО ЕКОНОМИЈЕ  
И РЕГИОНАЛНОГ РАЗВОЈА**

Министарство економије и регионалног развоја  
Сектор за развој малих и средњих предузећа и предузетништва  
Булевар краља Александра 15, 11 000 Београд  
Телефон: +381 11 3347 246

[klasteri.merr.gov.rs](http://klasteri.merr.gov.rs)



Република Србија

**МИНИСТАРСТВО ЕКОНОМИЈЕ  
И РЕГИОНАЛНОГ РАЗВОЈА**

Министарство економије и регионалног развоја  
Сектор за развој малих и средњих  
предузећа и предузетништва



**NORWEGIAN MINISTRY  
OF FOREIGN AFFAIRS**

Министарство спољних послова  
Краљевине Норвешке